

Onderwerp Uitkomsten benchmark huishoudelijk afval 2021	
Nummer	2022/1617926
Portefeuillehouder	Berkhout, R.A.H.
Programma/beleidsveld	5.1 Openbare ruimte en mobiliteit
Afdeling	BBOR
Auteur	Ploeger, E
Telefoonnummer	023-5114131
Email	eploeger@haarlem.nl
Kernboodschap	Haarlem wordt in de benchmark huishoudelijke afval jaarlijks vergeleken met gemeenten in dezelfde hoogbouwklasse (A) met 50-100% hoogbouw. De uitkomst wordt jaarlijks met de raad gedeeld. De meerjarige ontwikkeling tot en met 2021 van de milieuprestaties is positief en Haarlem scoort hiermee boven het gemiddelde van de benchmark. De inzet op bronscheiding werpt zijn vruchten af en de verwachting is dat ook in de toekomst de milieuprestaties verder toenemen als gevolg van de laatste uitrolfases van SPA en de inzet van het budget uit de nota Versterkers Duurzaam Doen. Er waren corona-effecten in 2021, maar deze namen in 2022 af. De hoeveelheid te verbranden restafval is met 14 kg/inwoner gedaald van 233 kg/inwoner in 2020 naar 219 kg/inwoner in 2021. Met deze daling van scoort Haarlem goed en volgt de landelijke trend. Op de onderdelen beheerskosten, dienstverlening en regievaardigheid scoort Haarlem beter dan het klasse gemiddelde van de benchmark. Een goede prestatie in de benchmarks van de komende jaren vereist een continue verbetering. Om de hoeveelheid restafval met stijgende verbrandingstarieven verder te reduceren zijn nieuwe maatregelen nodig. De benchmark geeft inzicht in het verbeterpotentieel en GFT is daar een goed voorbeeld van. Er zit nog 84 kg GFT in het restafval en verschillende gemeenten doen dat beter dan Haarlem.
Behandelvoorstel voor commissie	Het college stuurt de informatienota ter kennisname naar de commissie beheer.
Relevante eerdere besluiten	Uitkomsten Benchmark huisvuilinzameling NVRD 2020 (2021/603748)
Besluit College d.d. 31 januari 2023	1. Het college stelt de informatienota aan de commissie vast. de secretaris, de burgemeester,

1. Inleiding

De raad wordt jaarlijks geïnformeerd over de uitkomsten van de Benchmark Huishoudelijk Afval waaraan Haarlem deelneemt in klasse A met meer dan 50% hoogbouw aansluitingen. De benchmark geeft weer hoe Haarlem op 4 onderdelen (zie afbeelding 1) presteert ten opzichte van de andere klasse A gemeenten. Bij het onderdeel milieu is dit jaar een nieuwe indicator toegevoegd. Deze indicator vergelijkt de gemeten CO₂-reductie als gevolg van het recycelen van grondstoffen.

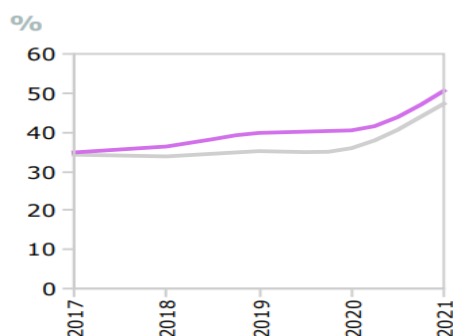
Afbeelding 1: Onderdelen Benchmark

Aan de benchmark peiljaar 2021 hebben 105 deelnemers meegedaan die in totaal 171 gemeenten vertegenwoordigen. Daarmee beslaat de benchmark 49% van de Nederlandse gemeenten.

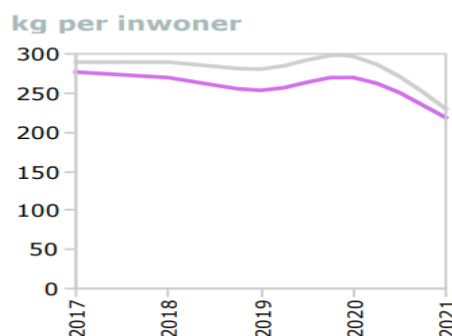
2. Kernboodschap

De ontwikkeling van de Haarlemse milieuprestaties (2016-2021) is positief en goed in vergelijking met de ontwikkeling van het benchmark gemiddelde. De maatregelen die zijn ingezet met de laatste uitroffase van SPA (Strategisch Plan Afvalscheiding) en recent met het budget uit de nota Versterkers Duurzaam Doen, hebben bijgedragen aan de milieuprestaties van Haarlem. De onderstaande grafieken (afbeelding 2) geven dit weer.

Afvalscheiding

Restafval

Afbeelding 2: ontwikkeling hoeveelheid huishoudelijk restafval en afvalscheiding in Haarlem (paars) vergeleken met klasse A-gemiddelde (grijs).

Haarlem heeft de positieve ontwikkeling van afvalscheiding in 2021 kunnen vasthouden en presteert met 51% in Haarlem beter ten opzichte van het klasse A-gemiddelde van 47%. Door een snellere stijging van het gemiddelde wordt de voorsprong wel kleiner.

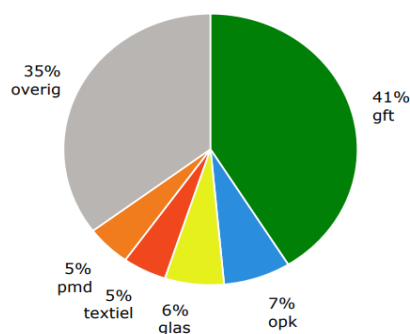
De hoeveelheid te verbranden restafval is met 14 kg/inwoner gedaald van 233 kg/inwoner in 2020 naar 219 kg/inwoner in 2021. Met deze daling van scoort Haarlem gelijk aan het klasse gemiddelde en volgt de landelijke trend.

De hoeveelheid herbruikbare grondstoffen in het restafval zijn duidelijk lager dan het gemiddelde van de klasse in de benchmark (zie afbeelding 3). GFT is met 84 kg/inwoner per jaar de fractie waar de meeste kilogrammen herbruikbare grondstoffen zijn terug te winnen.

kg per inwoner

	Haarlem	KLASSE A	
Groente-, fruit- en tuinafval	84	92	●
Oud papier en karton	15	23	●
Plastic, metalen en drankenkartons	10	18	●
Glas verpakkingen	13	10	●
Textiel	10	9	●
Totaal	131	151	●

Haarlem heeft 131 kilogram per inwoner aan grondstoffen (gft, pmd, glas, papier en textiel) in het fijn restafval zitten. Dat is **65%** van de totale hoeveelheid fijn restafval.

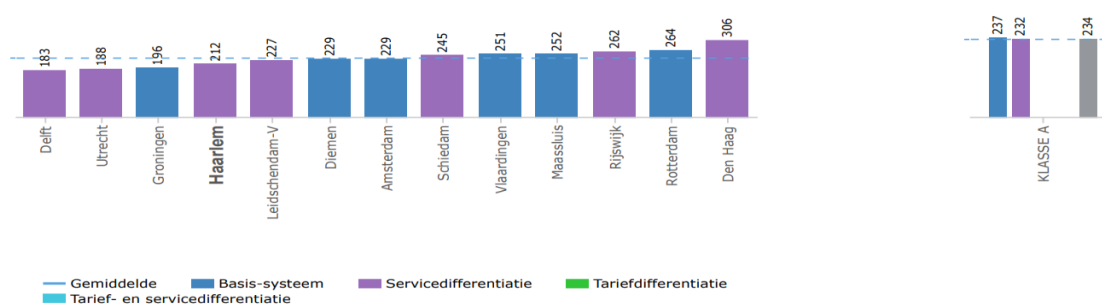
Legenda

- = Boven het klasse-gemiddelde (>5%)
- = Gelijk aan klasse-gemiddelde (-5% tot +5%)
- = Onder het klasse-gemiddelde (<5%)

Afbeelding 3: Grondstoffen in het restafval

Haarlem zit met 212 euro afvalbeheerkosten per huishouden bij de beste vier gemeenten in zijn klasse (afbeelding 4). Spaarnelanden realiseert in 2021 een beter dan gemiddeld scheidingsresultaat tegen lagere kosten dan de meeste andere vergelijkbare gemeenten in de benchmark. Uiteraard wordt samen met Spaarnelanden verder ingezet op een zo efficiënt en duurzaam mogelijke inzameling en verwerking van huishoudelijk afval en grondstoffen tegen maatschappelijk aanvaardbare kosten.

Totale afvalbeheerkosten

Afbeelding 4: Afvalbeheerkosten

Nieuw in de benchmark is het kengetal CO₂ reductie. Door recycling in plaats van verbranding wordt CO₂ bespaard. Haarlem reduceert per inwoner meer CO₂ dan vergelijkbare gemeenten in zijn klasse (afbeelding 5).

	Haarlem	KLASSE A	.
CO2-reductie (kg/inw)	109	82	

Afbeelding 5: CO₂-reductie

3. Consequenties

Om ook komende jaren goed te presteren in de benchmark is het van belang dat de hoeveelheid restafval met stijgende verbrandingstarieven verder daalt. Omdat andere gemeenten ook continu bezig zijn hun prestaties te verbeteren, is intensivering en uitbreiding van maatregelen noodzakelijk.

In het ingezamelde Haarlemse restafval zitten nog genoeg herbruikbare grondstoffen die er niet in thuis horen. Verdere verbetering van afvalscheiding is vooral te realiseren op GFT, glas en de milieustraat. Hiervoor is reeds aandacht met de inzet van de maatregelen die voortkomen uit de nota Versterkers Duurzaam Doen zoals de inzet van de recycletas en de recyclewagen die recent gestart zijn. Ook wordt het belang van schone(re) gescheiden grondstofstromen om tot hoogwaardige recycling te komen komende jaren groter. Hiervoor wordt een nieuw uitvoeringsprogramma Continuering Afvalscheiding (CAS) opgesteld in aansluiting op het afgeronde programma SPA.

4. Vervolg

Door elk jaar via de benchmark de prestaties van Haarlem te vergelijken kunnen resultaten van het gevoerde gemeentelijk beleid en het beheer worden gemonitord en waar nodig bijgestuurd. De volgende benchmarkgegevens over 2022 worden eind 2023 verwacht.

5. Bijlage

Rapport Benchmark Huishoudelijk Afval, peiljaar 2021